

re afgørelser ikke i alle tilfælde kan tillægges gentagelsesvirkning.

5. Overvejelser

5.1. Generel forhøjelse af de mindre bøder

Som det fremgår ovenfor, er retningslinjerne for bødefastsættelsen på færdselslovsområdet meget detaljerede. Der findes en række forskellige bødepositioner under 500 kr., som bliver yderligere differentieret, hvis det er aktuelt at bruge retningslinjerne for nedsættelse af bøder, jf. punkt 4.3. ovenfor.

Strafniveauet for blandt andet hastighedsovertrædelser, kørsel med overlæs og kørsel uden førerret er blevet skærpet i de senere år. Der er derimod ikke sket en tilsvarende skærpelse for overtrædelse af færdselsloven i øvrigt.

Det må antages, at en effektiv håndhævelse af en så entydigt adfærdsregulerende lov som færdselsloven i høj grad er afhængig af trafikanternes opfattelse af risikoen for at blive grebet i en overtrædelse.

Herudover er det af betydning, at der opretholdes et effektivt sanktionssystem. Bøderne må have en sådan størrelse, at de virker præventivt, og bøder må ikke blive af en så beskeden størrelse, at de opleves snarere som en formalitet end en misbilligelse af lovovertrædelsen. Bøder skal på den anden side udmåles således, at der er rimelig mulighed for, at de bliver betalt. Det ville være betænkeligt, hvis bødestørrelsen fører til, at mange ikke er i stand til at betale bøderne, især hvis dette fører til anvendelse af forvandlingsstraf.

Prisudviklingen siden udsendelsen af bødekatologet i 1991 og den generelt stigende velstand i samfundet giver grundlag for at antage, at bøder på 150 kr., 200 kr., 250 og 400 kr. er så lave, at de for de fleste mennesker opleves som værende af symbolsk karakter og derved ikke har nogen videre præventiv effekt. Bøder på 150 kr. for at gå over for rødt og bøder på 200 kr. for at have undladt at anvende sikkerhedsseler eller at have kørt uden lys på cyklen samt bøder på 400 kr. for at have undladt at respektere et »fuldt stop« skilt er næppe af en sådan størrelse, at straffen i sig selv har nogen nævneværdig indvirkning på trafikanternes adfærd.

Det skal herved bemærkes, at selvom de nævnte overtrædelser først og fremmest udsæt-

ter den pågældende trafikant selv for fare, kan den udviste adfærd medføre, at andre trafikanter tvinges til at foretage uventede manøvrer, der kan udsætte dem selv eller andre for fare. Hertil kommer de meget betydelige samfundsmæssige omkostninger, som personskader i trafikken medfører og det forhold, at det kan være vanskeligt at motivere børn og unge til at overholde færdselsreglerne, hvis de oplever, at en betydelig del af de øvrige trafikanter ser stort på reglerne.

Hensynet til straffens præventive virkning taler derfor for, at mindstebeløbene for overtrædelse af færdselsloven hæves væsentligt.

Bøderne bør endvidere ikke være så lave, at administrations- og indrivesomkostninger står i et væsentligt misforhold til bødens størrelse.

I den tidligere omtalte redegørelse fra den uformelle styringsgruppe foreslås en mindstebøde på 400 kr., men det anføres endvidere, at en mindstebøde på 500 kr. bør overvejes blandt under hensyn til størrelsen af standsnings- og parkeringsafgiften.

Standnings- og parkeringsafgiften i færdselslovens §121, stk. 5, udgør 430 kr., og kontrolafgiften for at køre uden gyldig rejsehjemmel i S-tog udgør 500 kr.

Det forekommer ikke velbegrunder, at bøder for overtrædelse af færdselsloven fastsættes til lavere beløb end de nævnte afgifter, selvom der i de nævnte afgifter i et vist (beskedent) omfang er indeholdt betaling for en ydelse, som den pågældende har gjort brug af uden forinden at erlægge den forudsatte betaling.

Efter en samlet vurdering af de nævnte hensyn findes det rimeligt og forsvarligt at ændre bødetaksterne, således at der som udgangspunkt ikke udstedes bøder på under 500 kr. for overtrædelse af færdselsloven.

Der er herved tillige taget hensyn til, at bødetaksterne ikke bør ændres med alt for korte mellemrum. Taksterne vil derfor være mere følelige i perioden umiddelbart efter en regulering end på tidspunktet umiddelbart før en regulering.

Ændringen vil berøre et stort antal bøder. Ifølge de foreliggende oplysninger blev der i 1998 udstedt i alt ca. 250.000 bøder for overtrædelse af færdselsloven. Heraf er ca. 85.000 udstedt i intervallet fra 1-400 kr. og dermed omfattet af ændringen.